

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Secțiunea 1 — Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie.

Secțiunea a 2-a — Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezenta propunere legislativă reprezintă o inițiativă parlamentară, elaborată în temeiul art. 74 alin. (1) din Constituția României, cu respectarea normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 și a modelului standard al instrumentului de prezentare și motivare prevăzut de Anexa nr. 1 la HG nr. 443/2022. Inițiativa se înscrie în contextul modernizării sistemului românesc de pensii și al dezvoltării pieței de capital, corespunzând obiectivelor strategice ale Uniunii Europene privind Uniunea Economiei și Investițiilor (Savings and Investments Union — SIU).

2.2. Descrierea situației actuale

A. Criza demografică și sustenabilitatea sistemului public de pensii

Sistemul public de pensii din România, bazat pe principiul solidarității între generații (pay-as-you-go), se confruntă cu presiuni structurale fără precedent. Conform datelor Eurostat, rata de dependență a vârstnicilor (populația de 65+ raportată la cea de 15–64 ani) se situează la aproximativ 31% în 2024 și este proiectată să depășească 50% în 2050. Această evoluție este rezultatul a trei factori convergenți: scăderea fertilității (aproximativ 1,65 copii/femeie în 2024), creșterea speranței de viață (76,1 ani în 2024 față de 69,8 în 2000) și emigrația masivă a forței de muncă tinere. Populația României a scăzut de la 21,7 milioane în 2002 la aproximativ 19 milioane, cu proiecții de continuare a declinului.

Raportul dintre contribuabili și beneficiari în sistemul public de pensii este de aproximativ 1:1, unul dintre cele mai scăzute din UE. Conform Raportului privind îmbătrânirea populației (2024 Ageing Report) al Comisiei Europene, rata de înlocuire a pensiilor publice se va deteriora semnificativ până în 2070, ceea ce înseamnă că viitorii pensionari se vor confrunța cu o reducere substanțială a nivelului de trai la pensionare. Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii a încercat să adreseze parțial aceste provocări, dar reformele parametrice ale Pilonului I sunt insuficiente pentru a compensa integral efectele demografice adverse. Experiența internațională demonstrează că un sistem de pensii sustenabil necesită diversificarea surselor de venit la pensie, prin combinarea pensiei publice cu instrumente private de economisire pe termen lung.

B. Insuficiența Piloanelor II și III

Pilonul II (pensiile administrate privat obligatoriu) a acumulat active de circa 200 miliarde RON și cuprinde aproximativ 8,4 milioane de participanți. Cu toate acestea, prezintă limitări structurale: contribuția este obligatorie și fixată (4,75% din baza de calcul a CAS în 2024), fără posibilitatea de a contribui voluntar sume suplimentare; participantul nu are nicio libertate de alegere privind instrumentele sau strategia de investire; iar pilonul a fost supus unor modificări legislative frecvente care au afectat încrederea publicului.

Pilonul III (pensiile facultative) a atins abia 1 milion de participanți și active de circa 7,4 miliarde RON. Contribuția maximă deductibilă fiscal este de 400 EUR/an — un prag neactualizat din 2007, cel mai scăzut din spațiul OCDE. Pentru comparație, plafonul anual al ISA în Regatul Unit este de 20.000 GBP, iar al IRA în SUA de 7.000 USD (2024). Această situație explică penetrarea nesemnificativă a Pilonului III.

România are nevoie de un instrument de economisire de generație nouă, care să combine libertatea de investiții specifică pieței de capital cu stimulentele fiscale specifice instrumentelor de pensii.

C. Deficitul de economisire și subdezvoltarea pieței de capital

România înregistrează una dintre cele mai scăzute rate de economisire a gospodăriilor din UE, semnificativ sub media europeană de aproximativ 13%. Concomitent, capitalizarea bursieră a BVB se situează la aproximativ 20% din PIB, semnificativ sub media europeană. Numărul de conturi de investitori individuali pe BVB a ajuns la circa 226.000 la sfârșitul anului 2024, un nivel scăzut pentru o țară cu 19 milioane de locuitori. În Suedia, după introducerea ISK-ului în 2012, numărul de investitori individuali a depășit 3,5 milioane dintr-o populație de 10,5 milioane.

Regimul fiscal actual al investițiilor pe piața de capital — prin stratificarea impozitului pe câștiguri de capital, a impozitului pe dividende, a CASS și eventual CAS — erodează randamentul net al investițiilor pe termen lung și constituie o barieră procedurală semnificativă care limitează accesibilitatea pieței de capital. Experiența suedeză a ISK-ului demonstrează că simplificarea mecanismului fiscal stimulează decisiv participarea.

D. Contextul european

Comisia Europeană a lansat în 2025 Strategia privind Uniunea Economilor și Investițiilor (SIU), care succede Uniunea Piețelor de Capital (CMU). Un element de noutate este Recomandarea Comisiei din 30 septembrie 2025 privind creșterea disponibilității conturilor de economii și investiții (Savings and Investment Accounts — SIA), prin care statele membre sunt încurajate să instituie conturi de investiții cu regim fiscal simplificat. Cele patru mecanisme fiscale recomandate — deductibilitatea contribuțiilor, scutirea veniturilor, amânarea impozitării sau impozitul forfetar — corespund integral modelelor fiscale adoptate de CIIP. Prin urmare, CIIP anticipează și implementează la nivel național exact instrumentul pe care Comisia Europeană îl recomandă.

De asemenea, Regulamentul (UE) 2019/1238 privind produsul paneuropean de pensii personale (PEPP) a avut o adoptare nesemnificativă la nivelul UE, confirmând că soluțiile eficiente trebuie calibrate la nivel național, cu respectarea specificului fiecărui sistem fiscal și juridic.

E. Experiența internațională — modele de referință

CIIP se inspiră din modele de succes implementate în alte state. În SUA, Individual Retirement Account (IRA), introdus în 1974, funcționează în două variante fiscale: Traditional IRA (EET — contribuții deductibile, impozitare la retragere) și Roth IRA (TEE — contribuții din venit net, scutire la retragere). Modelul dual IRA a servit ca inspirație directă pentru cele două tipuri de conturi CIIP (CIIP-D și CIIP-S). În Regatul Unit, ISA-ul (introdus în 1999, regim TEE) demonstrează că un instrument simplu și transparent mobilizează economisiri semnificative la nivel național. În Suedia, ISK-ul (introdus în 2012) a atras peste 3,5 milioane de conturi dintr-o populație de 10,5 milioane, confirmând că simplitatea fiscală este cel mai puternic catalizator al participării.

Caracteristică	IRA (SUA)	ISA (UK)	ISK (SE)	TFSA (CA)	NISA (JP)	CIIP (RO)
An introducere	1974	1999	2012	2009	2014/2024	2027
Regim fiscal	EET + TEE	TEE	Forfetar	TEE	TEE	EET + TEE
Blocare fonduri	Până 59½ ani	Nu	Nu	Nu	Nu **	Până pensie
Portabilitate	Da	Da	Da	Da	Da	Da (art. 10)
Libertate inv.	Largă	Largă	Largă	Largă	Largă	Listate OCDE

* NISA: plafon pe viață de 18 mil. JPY. ** New NISA (2024): scutire fiscală nelimitată în timp.

Lecțiile principale: (i) stimulentele fiscale sunt motorul adopției — modelele fără stimulente (PEPP) au eșuat; (ii) simplitatea stimulează participarea; (iii) dualitatea fiscală maximizează atractivitatea; (iv) libertatea de investiții este esențială; (v) portabilitatea protejează investitorul și stimulează concurența.

F. Necesitatea intervenției legislative

Analiza situației actuale conduce la concluzia că niciun instrument juridic existent în dreptul românesc nu îndeplinește simultan funcțiile de: economisire individuală pe termen lung cu libertate de investiții, regim fiscal stimulatoriu, protecție specifică a investitorului și integrare în infrastructura pieței de capital existente. Intervenția prin lege este impusă de natura materiei: regimul fiscal al CIIP presupune instituirea de derogări de la Codul fiscal (lege organică), ceea ce nu poate fi realizat decât printr-un act normativ de aceeași forță juridică. Forma aleasă — lege specială, cu caracter organic — se justifică prin încadrarea în art. 73 alin. (3) din Constituție.

Regimul fiscal preferențial nu contravine principiului egalității fiscale (art. 56 alin. 2 coroborat cu art. 16 din Constituție): este deschis tuturor persoanelor fizice rezidente, iar diferențierea față de investițiile clasice este justificată de condiția de blocare a fondurilor până la pensie. Curtea Constituțională a recunoscut în mod constant că principiul egalității fiscale nu presupune uniformitate, ci egalitate în situații comparabile.

2.3. Schimbări preconizate

Propunerea legislativă este structurată în 10 capitole și 19 articole:

Capitolul I — Dispoziții generale (art. 1–2): Definește obiectul reglementării (CIIP ca instrument voluntar de economisire, distinct de piloanele I–III) și conține un glosar de 12 definiții, conform art. 48 din Legea nr. 24/2000.

Capitolul II — Tipurile de conturi (art. 3): Două tipuri: CIIP-S (regim TEE — contribuții din venit net, scutire pe câștiguri și retrageri, analog Roth IRA) și CIIP-D (regim EET — contribuții deductibile, impozitare la retragere, analog Traditional IRA).

Capitolul III — Eligibilitate (art. 4): Orice persoană fizică rezidentă cu venituri impozabile. Se pot deține simultan conturi CIIP-S și CIIP-D, la aceeași sau la SSIF-uri diferite.

Capitolul IV — Regimul investițiilor (art. 5–8): Contribuții voluntare, inclusiv prin reținere la sursă de angajator (pentru CIIP-D). Universul de investiții: instrumente financiare listate pe piețe reglementate din state OCDE, cu excluderea derivatelor speculative. Obligațiile SSIF: evidență separată, extras de cont online, înștiințarea depozitarului central, raportare ASF, transparența comisioanelor.

Capitolul V — Regimul fiscal (art. 9): Articolul central. Derogări exprese de la Codul fiscal: scutirea veniturilor și câștigurilor din CIIP de impozit și contribuții sociale (art. 94–98, 155, 170 din Legea 227/2015), scutirea dividendelor (art. 97), mecanismul de blocare până la pensie, stabilirea prețului de achiziție la transfer.

Capitolul VI — Transfer și portabilitate (art. 10–11): Portabilitate totală între SSIF-uri, fără comisioane, în 15 zile lucrătoare, cu menținerea regimului fiscal. Protecție la falimentul SSIF prin FCI.

Capitolul VII — Moștenire (art. 12): Moștenitorii pot opta între transferul într-un cont CIIP propriu (cu continuarea regimului fiscal) sau retragerea printr-o plată unică, în concordanță cu Codul civil.

Capitolul VIII — Protecția investitorilor (art. 13–14): Document informativ standardizat (aliniat la Regulamentul PRIIP) și protecția FCI.

Capitolul IX — Supraveghere și sancțiuni (art. 15–16): ASF supraveghează și publică raport anual. Sancțiuni: avertisment sau amendă 1.000–10.000 lei.

Capitolul X — Dispoziții tranzitorii (art. 17–19): Termen de 90 zile pentru SSIF-uri. Norme de aplicare prin ordin comun ASF–MFin în 90 zile. Intrare în vigoare: 1 ianuarie a anului următor adoptării legii.

Secțiunea a 3-a — Impactul socioeconomic

3.1. Beneficii și costuri estimate

Beneficiile principale: crearea unui instrument de economisire pe termen lung accesibil tuturor categoriilor de contribuabili; creșterea participării gospodăriilor pe piața de capital, cu efecte pozitive asupra lichidității și capitalizării bursiere; dezvoltarea industriei serviciilor de investiții financiare; reducerea pe termen lung a presiunii asupra bugetului de asigurări sociale; și îmbunătățirea educației financiare a populației. Costul principal constă în renunțarea pe termen scurt la o parte din veniturile fiscale, analizat detaliat în Secțiunea a 4-a.

3.2. Impactul social

CIIP se adresează în special clasei de mijloc și profesioniștilor cu venituri medii care au capacitatea de a economisi dar nu dispun de un instrument adecvat. Dualitatea CIIP-S/CIIP-D permite fiecărui titular să aleagă regimul fiscal optim în funcție de situația sa. Mecanismul de reținere la sursă prin angajator facilitează participarea salariaților. Pe termen lung, CIIP va contribui la reducerea ratei de sărăcie în rândul vârstnicilor (aproximativ 20% în România, semnificativ peste media UE) prin diversificarea surselor de venit la pensie.

3.3. Impactul asupra drepturilor fundamentale

Propunerea nu afectează niciun drept sau libertate fundamentală. Contribuie la realizarea dreptului la proprietate (art. 44 din Constituție), a dreptului la un nivel de trai decent (art. 47), a libertății economice (art. 45) și a egalității în drepturi (art. 16). Participarea este strict voluntară.

3.4. Impactul macroeconomic

CIIP va contribui la creșterea ratei de economisire a gospodăriilor, dezvoltarea pieței de capital, finanțarea economiei reale prin investiții în acțiuni și obligațiuni listate și reducerea dependenței de finanțarea bancară. Fondurile investite vor susține și procesul de reclasificare a României de către MSCI în categoria piețelor emergente.

Exemplu ilustrativ: un salariat de 30 de ani care contribuie 1.000 RON/lună la un cont CIIP-S, cu un randament mediu de 8%/an, va acumula la 65 de ani aproximativ 2,2 milioane RON. Fără CIIP, aceleași investiții ar genera o acumulare cu 15–20% mai mică, din cauza erodării randamentului prin impozitare continuă pe parcursul acumulării.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri, inovării și dezvoltării durabile

SSIF-urile vor beneficia de un flux nou de clienți și active. Companiile listate pe BVB vor beneficia de o bază extinsă de investitori și de lichiditate sporită. CIIP va stimula ecosistemul fintech românesc și digitalizarea serviciilor financiare. Propunerea nu are impact direct asupra mediului, dar contribuie indirect la finanțarea tranziției verzi (obligațiuni verzi, fonduri ESG) și la obiectivele de dezvoltare durabilă.

Secțiunea a 4-a — Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Propunerea nu generează cheltuieli bugetare suplimentare. Costul fiscal (renunțarea la venituri) este compensat pe termen lung prin: impozitarea la retragere a CIIP-D (bază impozabilă majorată cu câștigurile acumulate), impozitarea normală a câștigurilor după transfer în contul de tranzacționare, efectele multiplicatoare ale creșterii pieței de capital și reducerea cheltuielilor sociale viitoare.

Secțiunea a 5-a — Efectele asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare

Pentru aplicare sunt necesare: ordin comun al președintelui ASF și al ministrului finanțelor (norme de aplicare, în 90 de zile de la publicare); instrucțiuni ASF privind formatul raportărilor SSIF și modelul documentului informativ; eventuale norme ANAF privind mecanismul deductibilității CIIP-D. Propunerea nu are impact asupra legislației în domeniul achizițiilor publice.

5.2. Derogări de la Codul fiscal

Legea introduce derogări exprese, formulate conform art. 67 din Legea 24/2000, de la următoarele prevederi ale Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal: art. 94–98 (impozitarea câștigurilor de capital), art. 97 (impozitarea dividendelor), art. 155 (CAS) și art. 170 (CASS). Tehnica legislativă utilizată — derogarea prin lege specială — păstrează coerența Codului fiscal și permite identificarea clară a regimului fiscal CIIP într-un singur act normativ.

5.3. Conformitatea cu legislația UE

Proiectul nu transpune și nu asigură aplicarea directă a niciunui act al UE, dar este compatibil cu: Directiva 2014/65/UE (MiFID II) — CIIP funcționează prin SSIF autorizate; Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 (PRIIP) — documentul informativ este aliniat; Regulamentul (UE) 2019/1238 (PEPP) — CIIP completează cadrul PEPP; Strategia SIU și Recomandarea Comisiei privind conturile de economii și investiții (2025).

5.4. Interacțiunea cu alte acte normative

Propunerea interacționează, fără a le modifica, cu: Legea nr. 126/2018 (piețele de instrumente financiare), Legea nr. 88/2021 (Fondul de compensare a investitorilor), Legea nr. 360/2023 (sistemul public de pensii), Legea nr. 287/2009 (Codul civil), OUG nr. 93/2012 (ASF) și OG nr. 2/2001 (regimul contravențiilor).

Secțiunea a 6-a — Consultările efectuate

Prezenta propunere este o inițiativă parlamentară, motiv pentru care procedura de transparență decizională prevăzută de Legea nr. 52/2003 nu este direct aplicabilă. Au

fost sau urmează a fi consultate: Asociația Brokerilor de Valori din România, Asociația Administratorilor de Fonduri (AAF), Bursa de Valori București (BVB), CFA Society Romania și Asociația pentru Pensii Administrate Privat (APAPR). Urmează a fi solicitate avizele Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

Elaborarea propunerii s-a bazat pe analiza comparativă a legislației din SUA, Regatul Unit, Suedia și Canada, precum și pe recomandările OECD (Pensions at a Glance 2023, Pension Markets in Focus 2024), ale Băncii Mondiale (FSAP România) și ale Comisiei Europene (2024 Ageing Report, Strategia SIU 2025).

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbateră și adoptare, prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor,

Deputat USR, Claudiu Iulius Gavril Năsu	Deputat USR, Cristina Mădălina Prună
Deputat PNL, Sebastian Ioan Burduja	Senator PNL, Maria Gabriela Horga

Tabel susținători
LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	HORGA MARIA-GABRIELA	PNL	
2	COȘTEI MIHAIL	PNL	
3	Otoniu Colin Petru	PNAC	
4	Silvan Iulian Cosma	PNL	
5	VEȘTEA MIHAIL	PNL	
6	Neagu Nicolae	PNL	
7	Pauluc Nicoleta	PNL	
8	FENECHIU DANIEL	PNL	
9	VARGA GLAUC	PNL	
10	BOTA GHEORGHE	PNL	
11	Rusu Petrică Lucian	PNL	
12	PĂSCULESCU VEȘTEA	PNL	
13	DOBRA ELENA ADELINA	USR	
14	RUS VASILE-CIPRIAN	USR	
15	Ștefan Vasile	USR	
16	ANTAL LORANT	UDMR/PMSR	
17	Császár Károly Zoltán	UDMR/PMSR	
18	CRISTIAN GHEORGHE	USR	
19	CIBU DEACONU ROXANA	USR	
20	Flutur George	PNL	
21	Ovidiu Zitaru	PNL	

Tabel susținători
LEGE
pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
	Rocari Claudiu	PNL	
	Țimpeanu Sorin	PML	
	MAZILU Liviu	PSD	
	ANISIE MONICA CRISTINA	PNL	
	Niculescu Cătălina Cristina	P.N.L.	
	Orbade Carol Lucea	PSD	
	DOGARIU EUGEN	PSD	
	ПУИ ОВИИ	PSD	
	VLASIN BORIN	PSD	
	PETRISOR PEIU	AUR	
	NICULA MIRCEA CRISTIAN	PSD	
	Țepeșu Constantin Petru	PSD	
	Florescu Ionel	PSA	
	IACOB C. CIPRIAN	A.U.R.	
	Norci's Mircescu	USR	
	ȘTEFĂ MIHAELA	AUR	
	PETREA DORIN SILVIU	PACE	

Tabel susținători

LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
	ATANASIU CORINA	USR	
	ALEXANDRU HARUS-NICOLAE	USR	
	GINA GEORGE	USR	
	Braschiu Ovidiu	USR	
	DIMITRIU ACELANU	USR	
	ECHERT ADRIAN	USR	
	GHEORGHIU ANDREI FLORIN	USR	
	BLAGA DANIEL	USR	
	Buleașă Felix	USR	
	PRUNA CECILIA - MĂDĂLINA	USR	
	NASUI CLAUDIU	USR	
	PLUSAR ANDREI	USR	
	LAZAR TEODOR	USR	
	Rady Mihail	USR	
	TANASĂ STEFAN	USR	
	BOTEZ MIHAI	USR	
	MITITELU EDUARD-TATIAN	PNL	
	SIGHIRTAU ROBERT	PNL	
	MOS ARINA	PNL	
	Pandea Ciprian	PNL	
	STELIAN ION	USR	

**Tabel susținători
LEGE
pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie**

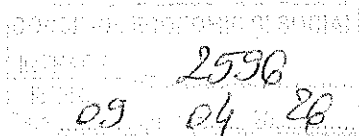
Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	BURDUZA SEBASTIAN-IOAN	PNL	
2	VITREA ALMISERU	PNL	
3	Gal Cahin	P.N.L.	
4	MOCANU ARIAN	PNL	
5	NOISIN RADU-MARIN	PNL	
6	RALUCA TURCAN	PNL	
7	Octavian Oprina	PNL	
8	Vela Ion Marcel	PNL	
9	Lucian BODE	PNL	
10	ROMAN FORIN	PNL	
11	CACIU ARIAN	P.S.D.	
12	Logdan Yulenco	PNL	
13	Crisoianu Marian	PNL	
14	Mog TRINA	PNL	
15	Ciobotaru Dragos	PNL	
16	Gal. Călin	P.N.L.	
17	ALINA GORESCU	PNL	
18	MATEI ANETA	PNL	
19	SIGHIARTAU ROBERT	PNL	
20	ANDREI ALEXANDRU-IOAN	PNL	

Tabel susținători

LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
	Emmanuel Ungureanu	USR	
	Serban Ciomina	AUR	
	Comandant	Neafiliat	
	Cubac Ciprian	Neafiliat	
	WHAESCU MUGUL	AUR	
	GROZA CALIN FLORIN	Neafiliat	
	Raisa Enechi	Neafiliat	
	TOIOLKI FLORENTIN	AUR	
	GORUN LIVIU - O CTINUTU	AUR	
	TATASA DAN	AUR	
	Legrea Petru-Gabriel	AUR	
	NEAMTU MIHAIL	AUR	
	VITUS PAUNESCU	AUR	
	ILIAN LOANCI	USR	
	MILUDA ZOLTA	UDMR	
	CSEF EVA ANDREA	USMR	
	WOLCSAR KAROLY	UDMR	
	Bende Sandor	USMR	
	TUSA DIANA	PSD	
	Chigiu Alexandru Mihai	PSD	
	CRISTIAN BRIAN	USR	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

PROIECT

Camera Deputaților

Senat

LEGE

pentru înființarea și funcționarea Conturilor Individuale de Investiții pentru Pensie

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — *Obiectul reglementării* —

(1) Prezenta lege instituie conturile individuale de investiții pentru pensie, denumit în continuare CIIP, drept instrument voluntar de economisire individuală pentru asigurarea unui venit suplimentar distinct de pensie, după deschiderea drepturilor de pensie.

(2) Conturile CIIP sunt conturi speciale deschise la societăți de servicii de investiții financiare, denumite în continuare SSIF, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, în care persoanele fizice pot contribui cu sume din veniturile proprii, beneficiind de un regim fiscal specific.

(3) Scopul conturilor CIIP este de a încuraja economisirea pe termen lung, investițiile private și creșterea veniturilor din pensii într-un mod contributiv și sustenabil.

Art. 2. — *Definiții* —

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) administrare discreționară — administrarea portofoliului de investiții de către SSIF pe baza mandatului acordat de titular, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018;
- b) administrare individualizată — administrarea contului CIIP prin decizii proprii ale titularului, cu executarea ordinelor de către SSIF;
- c) CIIP — contul individual de investiții pentru pensie, în una dintre cele două forme prevăzute la art. 3;
- d) CIIP-D — contul individual de investiții pentru pensie cu regim de deductibilitate fiscală a contribuțiilor;

- e) CIIP-S — contul individual de investiții pentru pensie cu regim de scutire fiscală a retragerilor;
- f) contribuție — suma de bani transferată voluntar de titular sau, după caz, reținută și virată de angajator, în contul CIIP;
- g) deschiderea drepturilor de pensie — momentul îndeplinirii condițiilor legale pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă, a pensiei anticipate sau a pensiei de invaliditate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii;
- h) Fond de Compensare a Investitorilor, denumit în continuare FCI — fondul constituit în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor;
- i) instrumente financiare eligibile — instrumentele financiare în care pot fi investite fondurile acumulate în conturile CIIP, în condițiile prevăzute la art. 7;
- j) piață reglementată — piața definită conform art. 3 alin. (1) pct. 60 din Legea nr. 126/2018;
- k) SSIF — societatea de servicii de investiții financiare autorizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare ASF, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare;
- l) titular — persoana fizică rezidentă în România care deține un cont CIIP.

CAPITOLUL II

Tipurile de conturi CIIP

Art. 3. — Tipuri de conturi —

\

Conturile CIIP sunt de două tipuri:

- a) contul cu regim de scutire (CIIP-S) — contul în care contribuțiile sunt efectuate din venitul net sau alte disponibilități bănești ale titularului, beneficiind de un regim specific de scutire de la impozitare conform prevederilor art. 5;
- b) contul cu regim de deductibilitate (CIIP-D) — contul în care contribuțiile sunt efectuate din veniturile brute din activități independente sau din salarii și asimilate salariilor ale titularului, beneficiind de un regim specific de deductibilitate fiscală a contribuțiilor și de impozitare conform prevederilor art. 6.

CAPITOLUL III

Titularii și condițiile de eligibilitate

Art. 4. — Eligibilitate —

(1) Orice persoană fizică rezidentă în România care obține venituri impozabile poate deschide unul sau mai multe conturi CIIP, de oricare dintre cele două tipuri, cu administrare discreționară sau individualizată, la una sau mai multe SSIF-uri autorizate în România.

(2) Un titular poate deține simultan conturi CIIP-S și conturi CIIP-D, la aceeași SSIF sau la SSIF-uri diferite.

CAPITOLUL IV **Regimul investițiilor**

Art. 5. — Contribuțiile în conturile CIIP-S —

(1) Contribuțiile efectuate în conturile CIIP-S se stabilesc și se plătesc voluntar de către titulari, în nume propriu.

(2) Sumele destinate contribuțiilor prevăzute la alin. (1) provin din disponibilitățile bănești ale titularului și nu sunt deductibile fiscal la calculul impozitului pe venit al titularului contului CIIP-S.

Art. 6. — Contribuțiile în conturile CIIP-D —

(1) Contribuțiile efectuate în conturi CIIP-D se stabilesc și se plătesc voluntar de către titulari, în nume propriu, sau se rețin și se virează de către angajator la solicitarea scrisă a angajatului și în numele acestuia, după caz.

(2) Contribuțiile prevăzute la alin. (1) sunt deductibile la calculul bazei impozabile pentru impozitul pe venit al titularului contului CIIP-D.

(3) La momentul transferului activelor în contul de tranzacționare de la art. 9 alin. (4), valoarea totală a activelor transferate din contul CIIP-D se impozitează cu impozit pe venit conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — Instrumente financiare eligibile —

(1) Fondurile acumulate în conturi CIIP pot fi investite în obligațiuni listate, acțiuni listate, fonduri de investiții listate sau alte instrumente financiare oferite de SSIF, de pe orice piețe reglementate din state membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018.

(2) Prin excepție de la prevederile Legii nr. 126/2018 referitoare la instrumentele financiare disponibile în cadrul serviciilor de investiții financiare, în conturile CIIP nu pot fi investite fonduri în instrumente financiare derivate utilizate în scopuri speculative, în sensul normelor de aplicare prevăzute la art. 18.

Art. 8. — Obligațiile SSIF —

(1) SSIF care administrează conturi CIIP are următoarele obligații specifice:

a) să asigure evidența separată a activelor deținute în conturile CIIP față de celelalte active administrate;

b) să furnizeze în format online titularului, cel puțin anual, un extras de cont care să cuprindă valoarea totală a activelor, structura portofoliului, randamentul și costurile;

c) să înștiințeze depozitarul central despre deținerile de acțiuni în CIIP, astfel încât emitenții care distribuie dividende să nu rețină la sursă impozitul pe dividende datorat de titularii conturilor CIIP;

d) să raporteze ASF, în formatul și la termenele stabilite prin normele de aplicare prevăzute la art. 18, situația conturilor CIIP administrate.

(2) Comisioanele și tarifele percepute de SSIF pentru administrarea conturilor CIIP se stabilesc în mod transparent și se comunică titularului înainte de deschiderea contului, precum și la fiecare modificare ulterioară, cu un preaviz de cel puțin 30 de zile calendaristice.

CAPITOLUL V

Regimul fiscal

Art. 9. — Regimul fiscal al conturilor CIIP —

(1) Veniturile și câștigurile de capital realizate în conturile CIIP sunt scutite de impozit și contribuții sociale.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 94-98, precum și de la prevederile art. 155 și 170 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, veniturile și câștigurile de capital realizate din tranzacții cu instrumente financiare în cadrul conturilor CIIP nu se includ în baza de calcul al impozitului pe venit și al contribuțiilor sociale obligatorii pe perioada deținerii contului CIIP.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 97 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, dividendele încasate în conturile CIIP sunt scutite de impozit.

(4) Fondurile și activele aflate în conturi CIIP pot fi retrase doar în condițiile alin. (5), cu excepția cazului prevăzut de art. 12.

(5) La momentul deschiderii drepturilor de pensie ale titularului contului CIIP, fondurile și activele aflate în conturi CIIP vor fi transferate de către SSIF într-un cont de tranzacționare, reglementat conform Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare.

(6) Veniturile și câștigurile de capital realizate în contul de tranzacționare de la alin. (5) sunt impozitate conform prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea activelor de la momentul transferului în contul de tranzacționare de la alin. (5) este considerată preț de achiziție a acestora și se scade din baza impozabilă.

CAPITOLUL VI

Transferul și portabilitatea

Art. 10. — Transferul între SSIF —

(1) Titularul contului CIIP are dreptul să transfere activele acumulate, integral sau parțial, în alte conturi CIIP de același tip și cu același titular la o altă SSIF.

(2) Transferul prevăzut la alin. (1) se efectuează în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data solicitării, fără perceperea de comisioane de transfer.

(3) Pe durata transferului prevăzut la alin. (1), regimul fiscal al contului CIIP se menține.

Art. 11. — Falimentul SSIF —

(1) În cazul falimentului unui SSIF se aplică prevederile Legii nr. 126/2018, iar titularii conturilor CIIP aleg o altă SSIF în condițiile art. 10 alin. (1).

(2) Activele deținute în conturile CIIP beneficiază de protecția oferită de Fondul de Compensare a Investitorilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor.

CAPITOLUL VII Moștenirea conturilor CIIP

Art. 12. — Succesiunea —

(1) În cazul decesului titularului unui cont CIIP, activele acumulate în cont revin moștenitorilor, în condițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Moștenitorii au dreptul să opteze pentru:

a) transferul activelor într-un cont CIIP propriu, în aceleași condiții și având același regim al contului deținut de titularul decedat, sau cumularea activelor într-un cont CIIP propriu deja existent;

b) retragerea activelor printr-o plată unică în termen de 60 de zile calendaristice de la data rămânerii definitive a certificatului de moștenitor, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 6 alin. (3) în cazul unui cont CIIP-D.

(3) Moștenitorii sunt ținuți să notifice SSIF în termen de 90 de zile calendaristice de la data decesului titularului. În lipsa notificării, SSIF menține contul în regim de conservare până la prezentarea certificatului de moștenitor.

(4) În cazul prevăzut la alin. (2) lit. a), moștenitorul beneficiază de continuarea regimului fiscal al contului CIIP, până la deschiderea drepturilor la pensie ale acestuia.

CAPITOLUL VIII Protecția investitorilor

Art. 13. — Obligații de informare —

(1) Înainte de deschiderea unui cont CIIP, SSIF pune la dispoziția persoanei interesate un document informativ standardizat care cuprinde cel puțin:

a) descrierea celor două tipuri de conturi CIIP și a regimului fiscal aferent;

- b) lista instrumentelor financiare eligibile;
- c) structura comisioanelor și a costurilor;
- d) condițiile de transfer și moștenire;
- e) riscurile asociate investițiilor.

(2) Documentul informativ prevăzut la alin. (1) se redactează în limba română, în termeni clari și accesibili, conform cerințelor Regulamentului (UE) nr. 1286/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP).

Art. 14. — Protecția activelor —

Activele deținute în conturile CIIP sunt protejate în conformitate cu prevederile Legii nr. 88/2021 privind Fondul de compensare a investitorilor și ale Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, aplicându-se același regim de protecție ca și pentru celelalte active deținute de clienți în cadrul serviciilor de investiții financiare.

CAPITOLUL IX Supravegherea și sancțiuni

Art. 15. — Supravegherea —

(1) Supravegherea respectării prevederilor prezentei legi revine ASF, în conformitate cu competențele stabilite de Legea nr. 126/2018 și de OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea ASF, cu modificările și completările ulterioare.

(2) ASF monitorizează și publică anual un raport privind evoluția conturilor CIIP, incluzând numărul titularilor, valoarea totală a activelor administrate și structura investițiilor.

Art. 16. — Sancțiuni —

(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni potrivit legii penale:

- a) nerespectarea de către SSIF a obligației de evidență separată a activelor deținute în conturile CIIP, prevăzută la art. 8 alin. (1) lit. a);
- b) nerespectarea de către SSIF a obligațiilor de informare și raportare prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b) și d) și la art. 13;
- c) nerespectarea de către SSIF a obligației de înștiințare a depozitarului central prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. c);
- d) nerespectarea de către SSIF a obligațiilor de transparență privind comisioanele și tarifele, prevăzute la art. 8 alin. (2);
- e) nerespectarea de către SSIF a termenului de transfer prevăzut la art. 10 alin. (2).

(2) Contravențiunile prevăzute la alin. (1) se sancționează de către ASF cu:

a) avertisment scris; sau

b) amendă contravențională pentru persoane juridice, de la 1.000 lei la 10.000 lei;

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezentul articol se realizează de către ASF, prin personalul împuternicit al Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare, conform competențelor stabilite prin Legea nr. 126/2018 și prin OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Dispozițiile prezentului articol se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care prezenta lege și Legea nr. 126/2018 nu dispun altfel.

CAPITOLUL X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 17. — Dispoziții tranzitorii —

SSIF-urile autorizate la data intrării în vigoare a prezentei legi se conformează cerințelor specifice privind administrarea conturilor CIIP în termen de 90 de zile de la data publicării normelor de aplicare prevăzute la art. 18.

Art. 18. — Norme de aplicare —

În aplicarea dispozițiilor prezentei legi, în termen de 90 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României, Partea I, vor fi adoptate reglementări prin Ordin comun al Președintelui ASF și al ministrului finanțelor.

Art. 19. — Intrarea în vigoare —

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie a anului următor intrării în vigoare a legii.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Sorin-Mihai Grindeanu

Președintele Senatului

Mircea Abrudean